

*Ю.І. Гайко, к.т.н., Харківський національний університет
міського господарства імені О.М. Бекетова*

СТРАТЕГІЧНІ ЗАВДАННЯ ДЕРЖАВНОГО ТА РЕГІОНАЛЬНОГО ЗНАЧЕННЯ В УМОВАХ РЕФОРМУВАННЯ МІСТОБУДІВНОГО РОЗВИТКУ

Методи проектування і управління розвитком міст ще недостатньо враховують зміни, які відбуваються в нашому суспільстві, зокрема, реальні можливості і структуру інвестицій в розвиток міст і систем міського господарства. Вони вже не в змозі реагувати на різкі зміни суспільно-політичних і економічних перетворень. Сучасні умови і перспективи розвитку міст зумовлюють необхідність переоцінки пріоритетів і визначення нових напрямів для подальших глобальних перетворень, корінних змін в організації містобудівного процесу [1].

Регіонам і місцевим органам управління надавалися лише директивні вказівки щодо розміщення тих чи інших промислових підприємств на своїй території. Таке управління з центру не враховувало особливостей кожного регіону, зокрема, його економічні та територіальні передумови. Місцеві ж влади не могли істотно впливати на розвиток підприємств, тому що не мали реальних важелів управління регіоном чи містом.

Актуальною і невідкладною на сучасному етапі є переорієнтація розвитку міст з галузевої на соціальну спрямованість з урахуванням потреб населення, інтересів міста, його величини, активності розвитку, економічних і ресурсних можливостей, екологічної ситуації, місцевих традицій тощо. Необхідно створення дієвого механізму регулювання соціально-трудої сфери, який поєднував би зосередження необхідних функцій як на рівні центральних так і регіональних структур. Особливо це стосується крупних міст. Для виходу з кризового становища малим та середнім містам необхідна фінансова підтримка як на загальнодержавному рівні, так і з боку

регіональних органів влади. Але в умовах ринкової економіки у своєму розвитку міста мають спиратися в основному на власні ресурси: економічні, історико-культурні, природні, інтелектуальні, трудові, територіальні.

Гіпотеза зростання міст визначається прогнозуванням темпів народногосподарського розвитку регіону, які враховують розвиток промисловості, транспорту, розселення, використання трудових ресурсів тощо, в сукупності для всіх населених пунктів, розміщених на його території. Особливого значення це набуває для промисловості, тому що взаємопов'язані прогнози розвитку міст сприяють підвищенню комплексності промислового виробництва, розширенню кооперування, створенню промислових вузлів. Проблема міських агломерацій досить гостро стоїть в інтенсивно освоєних промислових районах, в яких особливо помітно проявляються негативні наслідки недостатнього їх регулювання. Окремі ознаки цієї назрілої проблеми мають, перш за все, еколого-містобудівний характер. Міські агломерації являють собою згусток матеріально-технічних елементів урбанізованого середовища на відносно невеликих найбільш освоєних територіях. Крупні міські агломерації, завдяки їх підвищеному виробничому потенціалу розцінюються як засіб удосконалення територіальної структури народного господарства. Їх ефективність визначається, в основному, за рахунок територіальної концентрації промислового виробництва, комплексного використання обслуговуючої інфраструктури [2].

До цього часу в державі відсутній ефективний механізм стимулювання та підтримки соціально-економічного розвитку регіонів, діяльності місцевих органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування та населення щодо прискорення розвитку регіонів на основі повного використання природного, економічного та інтелектуального потенціалу.

Таким чином, у зв'язку з існуючим станом містобудування в країні,

для його подальшого розвитку і удосконалення можна визначити наступні стратегічні завдання державного та регіонального значення:

житлова реформа, розвиток індустріальної бази будівництва, системи охорони здоров'я, освіти, культури, інженерно-транспортних мереж;

реформування системи управління житлово-комунальним господарством;

поновлення, модернізація, реконструкція та капітальний ремонт основних фондів міст;

розвиток законотворчої та нормативно-правової бази містобудівної діяльності;

усунення територіальних і галузевих диспропорцій економічного розвитку;

впорядкування і розвиток усіх функціонально-планувальних зон: урбанізованих територій, сільськогосподарських, природних ландшафтів та інших згідно з «Генеральною схемою планування території України»;

створення необхідних соціальних стандартів життєзабезпечення; контроль за охороною та використанням історико-культурної спадщини, природного середовища, якістю довкілля;

поглиблення і розширення соціально-економічної інтеграції в межах регіональних та міжрегіональних систем розселення; реалізація напрямків ефективного використання ресурсного потенціалу і активізація міжрегіональних зв'язків.

Бібліографічний список

1. Ключниченко.Є.Є. *Управління містом. Навчальний посібник.*– К: КНУБА, 2003.–206с.
2. Черняк В.З. *Економика строительства и коммунального хозяйства.*– М.: ЮНИТИ-ДАНА, 2003.–623 с.